Основно училище „Георги Кирков“

6100, гр. Казанлък, ул. „Стоян Михайловски“ № 16, e-mail: info-2400272@edu.mon.bg, тел. 0431/621-56, www.oukirkov.info

6.10.2025 г.

УТВЪРЖДАВАМ: X ел. подписан документ

Григор Бошнаков
в.и.д. Директор
Подписано от: GRIGOR SIMEONOV BOSHNAKOV

.....

ГРИГОР БОШНАКОВ

Директор на ОУ “Георги Кирков“, гр. Казанлък

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

Програмата е изготвена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование, приета е на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 09/11.09.2025 г. и е утвърдена със Заповед № 530/12.09.2025 г. на директора на училището.

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всеки ученик, разнообразието от потребности на всички ученици и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на стандарта за приобщаващо образование изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите особености, превенция на ранното напускане на училище, навременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизира учебният процес, съобразно потенциала на учениците.

ОУ „Георги Кирков" работи за осъществяването на успешно приобщаващо образование и постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички ученици и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, нарушения в развитието, или тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

Училищната програма за превенция на ранно напускане на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички ученици на възможности за най - добър старт в живота.

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващото образование;
- Конвенцията на ООН за правата на детето
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.
- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
- 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;

ПРИНЦИПИ

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всеки ученик за активното му участие в училищната общност.

Базира се на основни принципи на включващото образование:

• Всеки ученик има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.

• Всеки ученик може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.

• В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;

• Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретния ученик в много по- голяма степен, отколкото ученикът да се адаптира към системата. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
• Различията между учениците са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми. Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че ученикът да развие максимално своя потенциал;
• Възгледите и мнението на ученика трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Той следва да бъде стимулиран да участва активно в образователния процес
• Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.
• Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството, партньорските организации и Обществен съвет;
• Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование, съобразно потребностите на учениците.

ВИЗИЯ

Програмата за предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими групи се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:
• учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
• да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности;
• да развиват творческите си заложби и способности;
• да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;
• училището да се утвърди като конкурентно способен и привлекателен център за всички ученици.
Програмата е насочена към най-уязвимите групи ученици в училището:
– ученици, изложени на риск от отпадане, поради липса на мотивация за учене;
– ученици, диагностицирани със специални образователни потребности;
– ученици с хронични заболявания;
– ученици с изявени дарби;
– сираци или ученици лишени от родителска грижа по други причини.

ОСНОВНА ЦЕЛ: Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.

Осигуряване на равен достъп до качествено образование и развитие на потенциала на всеки ученик, с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото. Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи ученици и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях. На учениците в ОУ „Георги Кирков“, се предоставя обща и при необходимост – допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие се

предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

ПОДЦЕЛИ:

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими групи е социален и педагогически проблем. Причините за това са комплексни.

В социален аспект причини за появата им могат да се търсят:

- Етническа принадлежност
- В семейната среда
- В мотивацията на учениците за учебен труд
- В слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда
- Здравословни проблеми

В педагогически аспект причини за появата им могат да се търсят:

- Липса на интерес или слаби постижения поради неразбиране
- Нежелание за посещение на учебни занятия поради чувство на отчужденост
- Лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище.

Предприемане на мерки за превенция от ранното напускане:

1. Анализ на ситуацията в началото на учебната година.
2. Оценка на риска. Идентифициране на рискови фактори

- Продължително отсъствие от училище
- Проблемна семейна среда
- Трудна адаптация към изискванията в училище

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Осигуряване на ефективна, качествена и достъпна подкрепа за ученици от уязвими групи, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, като се фокусира върху:

• разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;

• съчетаване на класни и извънкласни форми на обучение и възпитание
• работа с талантливи ученици;
• работа с ученици в неравностойно социално положение;
• работа с ученици със специални образователни потребности;
• работа с ученици с различна етническа принадлежност;
• уютна и функционална образователна среда;
• Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на уязвимите групи ученици.

Програмата за предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими групи включва дейности на ***ниво училище*** и на ***ниво клас***.

На ниво училище:

На ниво училище подкрепата е насочена към комуникацията и сътрудничеството между различните педагогически специалисти, създаването на екипна работа, консултиране и обмен за начини на работа. По този начин подкрепата е първоизточник за планиране на обучението в класната стая, за изграждане на връзки между различните професионалисти и формиране на професионалната общност на училището.

- Разпознаване и приемане всички гледни точки, независимо от раса, пол и социален статут.
- Достъпност на физическата среда и улесняване на мобилността на учениците.
- Запознаване на учениците с правилата на поведение в училището и публични места.
- Премахване на усещането за негативен обществен отговор и липса на приемане от общността.
- Осигуряване на безопасност на учениците в училището.

1. Мобилност/ Достъпност на средата:

Адаптиране на наличното оборудване, което се използва за придвижване; оценка на взаимодействието между средствата за придвижване и интериора в помещенията в реални условия и извършване на необходимите модификации за подобряване на мобилността.

Обучения за учители и родители как да променят средата, за да е лесно достъпна.

2. Приемане от общността и подкрепа на отношението на общността към ученик/семейство.

Използване на общността и местните организации, за създаване на подкрепяща система за родителите. Родителската група е една много важна структура, която позволява на родителите да си помагат и да се подкрепят взаимно, когато се сблъскват със социален натиск. Организиране на регулярни срещи за родители и подкрепа в това групата да стане независима и самостоятелна. Групата може да се фокусира върху създаване на списък с контактите на всички, където да обменят телефони, имейли и други канали за комуникация, така че да се чувстват комфортно да общуват едни с други. Създаване на списък с ключови хора и специалисти, организации, училища, политици, с които да бъде осъществен контакт, когато има нужда или проблем.

3. Безопасност

Разговори с родители и обсъждане на стратегии за безопасност: как може да бъде модифицирана средата у дома, в училище, дори в квартала. Как да научат ученика да се пази и да следва изискванията за безопасност. Прилагане на стратегии, които отговарят на способностите на ученика, работа с него в среда и контекст, които са проблемни за него, вкъщи и извън дома му, докато ученикът не покаже, че е усвоило съответните умения.

Добрата организация за участието на учениците, намалява изолацията им и дава възможност те да са заедно с другите. Осигуряването й изисква спазване на основни правила, индивидуален подход и съобразяване с точните и конкретни нужди на учениците от класа.

На ниво клас:

Подкрепата се изразява в диференцирането на подходи за обучение, които дават различни и равни възможности за групиране на потребностите на учениците и насочване на обучението в най-голямо съответствие с тях.

- Прилагане на различните стилове за учене работата.
- Прилагане на извънкласни и извънучилищни дейности, с цел привлекателно училище.
- Създаване на правила и етичен кодекс на класа.
- Приемане на правила за реда на насочване на ученик за подкрепа и помощ.
- Приемане на различието като ресурс за формиране и развитие на личността на ученика и формиране на качества, като: емпатия, съпричастност, взаимопомощ, подкрепа;
- Запознаване на родителите с правилата, реда и процедурите в училище и клас.
- **Определяне на подходи и форми на работа с ученика, както и темите от учебното съдържание.** Ориентири в тази задача са:

  - наблюденията

  - оценката на потребностите на ученика от специалистите в училище

  - педагогическият опит и подготовката на учителя

- Изготвяне на адаптирана индивидуална програма за конкретния ученик, която да следва интересите на ученика и да осигури равностоен обучителен опит, като е съобразена с учебната програма на клас

Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на ученици

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорник
1.Осигуряване на обща подкрепа	Разпознаване на ученици с различни възможности	До 3 месеца от началото на учебната година	Ученици с изготвени планове за дейности	Ученици с допълнително обучение по предмети; Ученици посещаващи допълнителни	Класни ръководители, главни учители.

	(изоставащи/ напредващи). Изготвяне план за дейности, според потребностите им.			консултации по предмети извън часовете; Логопедична работа;	

Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие за ученици със специални образователни потребности

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорник
Осигуряване на равен достъп за ученици със СОП	Оценка на потребности; Изготвяне на план за подкрепа на ученика ; Назначаване на екип на ученика	Учебната 2024-2025 г.	Осигурен ресурс за допълнителна подкрепа	Изготвени толкова на брой планове за подкрепа за личностно развитие, колкото са учениците със СОП	Координатор – зам. директор УД, главен учител или др. педагогически специалист
	Осигуряване на специалисти, които да се включат в екипите за подкрепа на личностното развитие	Учебната 2024-2025 г.	Осигурен ресурс за допълнителна подкрепа	Изготвени толкова на брой планове за подкрепа за личностно развитие, колкото са учениците със СОП	Ръководство, главен учител или др. педагогически специалист
	Осигуряване на специалист в училището, който да ръководи екипите за подкрепа на личностното развитие	Учебната 2024-2025 г.	Координирана дейност на екипите за подкрепа на личностно развитие и ефективност на прилаганите методи и подходи за обучение	Осигурен координатор в училището	Ръководство,
Работа с нагласи и отношения	- Организиране на „Срещи за подкрепа на родители“ . - Организиране на „Дни на отворените врати”; - Провеждане на тренинги за изграждане на умения за толерантно общуване; - Участие в екипни обсъждания/ срещи; - Супервизии с външни специалисти на екипите работещи с учениците.	Учебната 2024-2025 г.	Позитивен психоклимат и приемане на „различието”	Осигурен позитивен психоклимат в училище	Главни учители, класни ръководители, психолози.

Осигуряване на равен достъп до образование на ученици в риск

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Създаване на менторска програма „Връстници обучават връстници”	Осигуряване на стабилна връзка между ученик с изявени дарби и ученик, чиито майчин език не е българския	Учебната 2024-2025 г.	Повишено ниво на познания по учебните предмети у ученика, чиито майчин език не е българския; Повишени умения за толерантно общуване	Повишен успех в училище; Създаден положителен микроклимат в класа, с цел приемственост	Психолози
	Осигуряване на занимания по интереси и часове за овладяване на българския език от учениците от малцинствени групи	Учебната 2024-2025 г.	Повишено ниво на владеене на български език	Повишено ниво на владеене на български език	Учители по БЕЛ, Учители

Участие на учениците

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Създаване на клубове по интереси в различните етапи на обучение	Групиране на учениците по интереси; Създаване на връзки - „дете помага на дете”	Учебната 2024-2025 г.	Умения за работа в екип; Усъвършенстване на силните страни по интереси на учениците;	Създаване и функциониране на клубовете; Посещаемост на клубовете;	Класен ръководител/ друг педагогически специалист

Здравна грижа

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Грижа за здравето-физическо, психическо и социално благополучие	Беседи на здравна тематика, съобразена с възрастовите специфики на учениците; Провеждане на групови програми, съобразена с възрастовите специфики на учениците.	Учебната 2024-2025 г.	Безопасен и здравословен начин на живот	Информираност; Повишаване личната хигиена; Спазване култура на хранене; Повишаване сексуалната информираност на учениците	Учители, класни ръководители, мед. сестра

Спорт и занимания

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
Активно включване на ученици от уязвимите групи в спортни училищни и извънучилищни мероприятия, състезания и турнири	Организиране на спортен празник в училище; Насочване на учениците към спортни клубове; Даване шанс за положителна изява в различни спортни дисциплини; Поощрение с награди	Учебната 2024-2025 г.	Подобряване физическата активност на учениците; Повишаване мотивацията и самооценката за справяне на учениците	Участие в различни спортни дисциплини;	Зам. - директор УТД, главен учител или др. пед. специалист

Позитивен психологически климат

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорници
1. ***Превенция на насилието и проблемното поведение;*** 2. ***Психологическа подкрепа***	Прилагането на цялостен училищен подход, координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда Системни усилия за възпитаване у учениците на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията.	Учебната 2024-2025 г.	Подобрена физическата среда в училище; Разбиране на последиците от насилието и справяне с неприемливото поведение	Подобрени нагласи към ученето, които намаляват съревнователния елемент между учениците за сметка на екипната работа	Психолози, класни ръководители